

Bölüm 9

Sedasyon Uygulamalarında Güvenlik Yaklaşımları

Dr. Öğrt. Üyesi Levent ÖZDEMİR
Prof. Dr. Nurcan DORUK

Sedasyon ve analjezi uygulamalarının pimer amacı hastanın ağrı ve anksiyetesini gidererek hasta konforu sağlamaktır. Bunları yaparken fayda ve olumsuz etki dengesinin iyi korunması gerekir.

A. Giriş ve Altyapı

Sedasyon, her alanda giderek artan sıklıkta uygulanmaktadır. Sirkülasyonun hızlı olduğu birimlerde hasta ve uygulayıcılar için güvenlik sınırları ve kontrol listeleri göz ardı edilebilmektedir. Güvenlik standartlarının dokümante edilmesi, anestezi uygulanacak birimlerin özel olarak tasarlanması, yan etki ve komplikasyonların kayıt altına alınması sedasyonun kalite ve güvenliğini arttırmaktadır [1].

Hasta güvenliği, en iyi uygulama ve hastalara gerçekte verilen bakım arasındaki farkı azaltmayı içerir. Yerleşik anestezi tekniklerinin en iyi uygulama ile daha güvenilir bir şekilde sunulması, günümüzde yeni yöntemleri aramaktan daha önemli olabilir [2]. Başarısız sonuçların analiz edilmesi ve özellikle insan kaynaklı hataları azaltma stratejileri geliştirmek esastır. Anestezistlerin, multidisipliner ekiplerin işlevlerine katkısı, hasta bakımı için geniş kapsamlı sonuçlara sahiptir.

Sedasyon ve analjezi uygulamaları, ameliyathane odası hazırlığına benzer şekilde titizlik gerektirir. Her işlem öncesi standart ve yerel prosedürler uygulanmalı ve kayıt altına alınmalıdır. Kısa ve uzun vadeli hasta sonuçlarının takibi ise yapılan uygulamaların başarısını denetlemek için gerekli bir süreçtir. Güvenli anestezi uygulamaları için günümüzde Dünya Sağlık Örgütü, Helsinki Anestezi Güvenliği Deklarasyonu, Avrupa Anestezi Derneği ve Amerikan Anestezistler Birliğinin yayımlanmış olduğu kılavuz önerileri mevcuttur.

E. Sonuç ve Özet

Anesteziye güvenlik standartlarının sağlık profesyonelleri tarafından teorik olarak iyi düzeyde bilinmesine karşın, uygulanma oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Hasta güvenliği ile ilgili uygulamalar iş yükü olarak görülmemeli, bu protokollerin aynı zamanda sağlık hizmetini sunan ekipleri de hukuki olarak koruyabileceği bilinmelidir. Mevcut uygulamaların kusursuz hale gelebilmesi için özellikle insan kaynaklı hatalara odaklanılması gerektiği aşîkardır. Anestezi uygulama güvenliğinin iyileştirilmesinde, her türlü hata ve istenmeyen tıbbi durum ile ilgili doğru kayıt ve geriye dönük değerlendirilmenin sağlanması kritiktir. Sedasyon altında işlem yapılan tüm birimlerde, güvenlik yönergelerinin ve acil durum algoritmalarının uygulandığından emin olunmalıdır. Sonuç olarak, anesteziye hasta güvenliği kültürünün geliştirilmesi ve standardizasyonun sağlanması gerekmektedir.

Kaynaklar

1. Cooper JB, Long CD, Newbower RS, Philip JH. Critical incidents associated with intraoperative exchanges of anesthesia personnel. *Anesthesiology* 1982; 56: 456–461
2. Weller JM, Merry AF. Best practice and patient safety in anaesthesia. *Br J Anaesth* 2013; 110 (5):671–673
3. Hinkelbein J, Lamperti M, Akeson J, et al. European Society of Anaesthesiology and European Board of Anaesthesiology guidelines for procedural sedation and analgesia in adults. *Eur J Anaesthesiol* 2018; 35:6–24
4. Gelb AW, Morriss W, Johnson W, Merry AF. World Health Organization-World Federation of Societies of Anaesthesiologists (WHO-WFSA) International Standards for a Safe Practice of Anesthesia. *Can J Anaesth*, 2018
5. Practice Guidelines for Moderate Procedural Sedation and Analgesia 2018: A Report by the American Society of Anesthesiologists Task Force on Moderate Procedural Sedation and Analgesia, the American Association of Oral and Maxillofacial Surgeons, American College of Radiology, American Dental Association, American Society of Dentist Anesthesiologists, and Society of Interventional Radiology. *Anesthesiology* 2018; 128(3):437-479
6. American Society of Anesthesiologists. Practice guidelines for sedation and analgesia by nonanesthesiologists. *Anesthesiology* 2002; 96:1004
7. Nanji KC, Patel A, Shaikh S, et al. Evaluation of perioperative medication errors and adverse drug events. *Anesthesiology* 2016; 124:25–34
8. Whitaker D, Brattebø G, Trenkler S, et al. The European Board of Anaesthesiology recommendations for safe medication practice. *Eur J Anaesthesiol* 2017; 34:4–7
9. Schleppeers A, Prien T, Aken HV. Helsinki Declaration on patient safety in anaesthesiology: Putting words into practice – Experience in Germany. *Best Pract Res Clin Anaesthesiol* 2011; 25:291–304
10. Arakawa H, Kaise M, Sumiyama K, et al. Does pulse oximetry accurately monitor a patient's ventilation during sedated endoscopy under oxygen supplementation? *Singapore*

Med J 2013; 54:212–215

11. Whitaker DK, Brattebø G, Smith AF, Staender S. The Helsinki Declaration on Patient Safety in Anaesthesiology: Putting words into practice. *Best Pract Res Clin Anaesthesiol* 2011; 25:277–290
12. Scott DA, Merry AF. Development of an 'Equipment to manage a difficult airway during anaesthesia' Professional document using a new evidence-based approach. *Anaesth Intensive Care* 2010; 38(1):11–12
13. Guidelines for the Management of a Malignant Hyperthermia Crisis. Available from: <http://www.aagbi.org/publications/guidelines/docs/malignanthyp07amended.pdf>
14. AAGBI Safety Guideline, Management of Severe Local Anaesthetic Toxicity. Available from: http://www.aagbi.org/publications/guidelines/docs/la_toxicity_2010.pdf
15. Agency NPS. The transfusion of blood and blood components in an emergency. Available at: <http://www.nrls.npsa.nhs.uk/resources/type/alerts/?entryid45%483659>
16. The One and Only Campaign, about the safe injection practices 2010. Available from: <http://www.oneandonlycampaign.org/default.aspx>
17. World Health Organization. Anesthesia Safety Checklist. Available from: <http://www.who.int/surgery/publications/s15980e.pdf>